

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส32424
รับที่ : ๕11576/62
วันที่ : 30 ก.ย. 62 เวลา : 11:00

ที่ อว (ปคร) ๐๕๐๗/๓๖๗๓

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถ. พระรามที่ ๖ ราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๖ ฉบับ
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙
๒. พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒
๓. หนังสือกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ด่วนที่สุด ที่ อว (ปคร) ๐๕๐๗/๗๑๔
ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๒
๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๔๖๐๘ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการมีไว้ในครอบครองหรือใช้ พ.ศ. ....
๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและระยะเวลาการแจ้งการมีไว้ใน
ครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี พ.ศ. ....
๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ....
๕. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุ
นิวเคลียร์ พ.ศ. ....
๖. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์
นิวเคลียร์ พ.ศ. ....
๗. ร่างกฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสีสำหรับเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการมีไว้ใน
ครอบครองหรือใช้ พ.ศ. ....
๘. ข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อ
สันติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๙. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการกฎหมายและการขับเคลื่อนให้ดำเนินการตามกฎหมาย
๑๐. รายงานการประชุมคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ
๑๑. เอกสารการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวงทั้ง ๖ ฉบับ

ด้วยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ
พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน
๖ ฉบับ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่า
ด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี
(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้
เห็นชอบให้เสนอเรื่องดังกล่าวด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

/๑. เรื่องเดิม...

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ (อ้างถึง ๑) และพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ (อ้างถึง ๒) ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยคำแนะนำของคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันต้ออกกฎกระทรวงกำหนดเครื่องกำเนิดรังสีอื่นนอกจากเครื่องกำเนิดรังสีตามมาตรา ๒๖/๑ เป็นเครื่องกำเนิดรังสีที่ผู้ดำเนินการไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๖ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและระยะเวลาการแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี หลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี หลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ และหลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ไว้ในมาตรา ๒๖/๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๖/๒ วรรคสาม มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ และมาตรา ๙๑/๑ วรรคหนึ่ง ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๘ (๖) (๑๘) และ (๑๘/๑) ที่กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยคำแนะนำของคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ มีอำนาจออกกฎกระทรวงในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ มีร่างกฎกระทรวงที่ออกตามความพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๖ ฉบับ โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้เสนอเรื่องดังกล่าวไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ (อ้างถึง ๓)

๑.๒ โดยที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้ส่งคืนเรื่องดังกล่าวซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการในขั้นตอนก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี พร้อมทั้งความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (อ้างถึง ๔) โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้พิจารณาดำเนินการตามความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ทั้งนี้ เนื่องจากเหตุดังกล่าวทำให้การเสนอร่างกฎกระทรวงฯ ไม่สามารถดำเนินการตามพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๗ ที่กำหนดให้ดำเนินการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๙๑/๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับได้

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเสนอเรื่องขอความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงฯ ทั้ง ๖ ฉบับ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) ร่างกฎกระทรวงเกี่ยวกับนโยบายสำคัญที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้การดำเนินการของหน่วยงานในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องกำเนิดรังสี และเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์มีหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพและปลอดภัยจึงจำเป็นต้องเสนอร่างกฎกระทรวงทั้ง ๖ ฉบับโดยเร็ว

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างกฎกระทรวงกำหนดเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการมีไว้ในครอบครองหรือใช้

พ.ศ. ....

ร่างกฎกระทรวงกำหนดเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการมีไว้ในครอบครองหรือใช้ พ.ศ. .... (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคสอง มาตรา ๘ (๖) และมาตรา ๒๖/๒ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้เครื่องกำเนิดรังสีดังต่อไปนี้ ต้องแจ้งการมีไว้ในครอบครองหรือใช้ต่อเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

๔.๑.๑ เครื่องกำเนิดรังสีที่มีลักษณะปิดมิดชิด สำหรับงานวิเคราะห์หรืองานตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาวิจัย ด้านการเกษตรกรรม ด้านการอุตสาหกรรม และด้านความมั่นคงปลอดภัย (fully enclosed radiation generator for analysis or inspection related to research and development, agriculture, industry, and security)

๔.๑.๒ เครื่องฉายรังสีทางชีวภาพโดยวิธีเอกซเรย์กำลังต่ำในลักษณะที่ปิดมิดชิด (fully enclosed low-energy x-ray biological irradiator)

๔.๑.๓ เครื่องเอกซเรย์ตรวจกระเป๋า (baggage inspection x-ray unit) รวมถึงเครื่องถ่ายภาพรังสีโดยอาศัยการสร้างภาพด้วยคอมพิวเตอร์ สำหรับตรวจกระเป๋าหรือสิ่งของต่าง ๆ (CT scanner for inspection of baggage)

๔.๑.๔ เครื่องเอกซเรย์กระเจิงกลับแบบมือถือสำหรับงานรักษาความปลอดภัย (handheld backscatter x-ray security inspection unit)

๔.๑.๕ เครื่องเอกซเรย์สำหรับงานวิเคราะห์แบบมือถือหรือพกพา (handheld or portable x-ray analysis unit)

๔.๑.๖ เครื่องวัดทางอุตสาหกรรมด้วยรังสีเอกซ์แบบติดตั้งอยู่กับที่ (fixed industrial x-ray gauges)

๔.๑.๗ หลอดเอกซเรย์ หรือหลอดเอกซเรย์พร้อมเรือนหลอด (tube housing) ของเครื่องกำเนิดรังสีตามรายการข้างต้น

ทั้งนี้ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ที่กำหนดให้การออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๖/๒ วรรคหนึ่ง จะต้องพิจารณาถึงเครื่องกำเนิดรังสีที่ใช้ประโยชน์ในงานทางการศึกษาวิจัย ด้านเกษตรกรรม ด้านการอุตสาหกรรม และด้านความมั่นคงปลอดภัย โดยร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ได้กำหนดให้ครอบคลุมเครื่องกำเนิดรังสีที่ใช้ประโยชน์ในงานด้านต่าง ๆ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ครบถ้วนแล้ว

๔.๒ ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและระยะเวลาในการแจ้งการมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี พ.ศ. ....

ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและระยะเวลาในการแจ้งการมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี พ.ศ. .... (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคสอง และมาตรา ๒๖/๒ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและระยะเวลาในการแจ้งการมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ดังต่อไปนี้

๔.๒.๑ ผู้มีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีตามกฎหมายที่ออกตามมาตรา ๒๖/๒ วรรคหนึ่ง ต้องยื่นคำขอแจ้งการครอบครองหรือใช้ต่อเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีดังกล่าว

๔.๒.๒ กำหนดให้ในกรณีก่อนการใช้งานเครื่องกำเนิดรังสีครั้งแรก และทุก ๆ สองปี ตลอดที่มีการใช้งานเครื่องกำเนิดรังสี ผู้แจ้งต้องยื่นสำเนารายงานผลการประเมินความปลอดภัยที่ผ่านมาตรฐานจากหน่วยงานที่สำนักงานประกาศรับรองภายในสามสิบวันหลังจากวันที่ได้รับผลการตรวจ

๔.๒.๓ กำหนดเงื่อนไขให้ผู้แจ้งการมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีที่ประสงค์จะยกเลิกการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีตามที่ได้แจ้งไว้ จะต้องดำเนินการตามที่กำหนด เช่น การจัดการเป็นขยะอิเล็กทรอนิกส์ ส่งออกเครื่องกำเนิดรังสี จำหน่ายหรือส่งต่อให้ผู้ที่ไม่ประสงค์จะครอบครองหรือใช้รายอื่น

๔.๓ ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี

พ.ศ. ....

ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. .... (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคสอง มาตรา ๘ (๑๘/๑) และมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้รับใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครองหรือใช้วัสดุกัมมันตรังสี หรือผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีอย่างน้อยหนึ่งคนทำหน้าที่ควบคุมดูแลความปลอดภัยทางรังสีของสถานประกอบการของผู้รับใบอนุญาต ทั้งในกรณีการปฏิบัติงานปกติและเมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินทางรังสี โดยมีหลักการการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ดังต่อไปนี้

๔.๓.๑ สถานประกอบการที่ใช้วัสดุกัมมันตรังสีประเภท ๑ และเครื่องกำเนิดรังสีประเภท ๑ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีอยู่ประจำตลอดเวลาที่ใช้วัสดุกัมมันตรังสีหรือเครื่องกำเนิดรังสีนั้น

๔.๓.๒ สถานประกอบการที่ใช้วัสดุกัมมันตรังสีประเภท ๒ ๓ และ ๔ และเครื่องกำเนิดรังสีประเภท ๒ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีที่พร้อมปฏิบัติหน้าที่เมื่อเรียกหา ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวอาจมีลักษณะเป็นการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพได้

๔.๔ ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ พ.ศ. ....

ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ พ.ศ. .... (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคสอง มาตรา ๘ (๑๘/๑) และมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้ นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านวัสดุนิวเคลียร์ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๔.๔.๑ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์อย่างน้อยหนึ่งคนประจำสถานที่ทำการของผู้รับใบอนุญาต

๔.๔.๒ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ควบคุมดูแลความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของสถานที่ทำการของผู้รับใบอนุญาต จะต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการ

๔.๔.๓ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ควบคุมดูแลเกี่ยวกับการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของสถานที่ทำการของผู้รับใบอนุญาต จะต้องพร้อมปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายโดยไม่จำเป็นต้องอยู่ประจำตลอดเวลาที่เปิดทำการ

๔.๔.๔ ผู้รับใบอนุญาตอาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์หนึ่งคนทำหน้าที่ควบคุมดูแลทั้งความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัย และการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ก็ได้

ทั้งนี้ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้ดำเนินการพิจารณาและกำหนดหลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ในร่างกฎกระทรวงตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (อ้างถึง ๔) ที่เห็นควรให้ทบทุนและพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ในร่างกฎกระทรวงเพื่อให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการตราพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ด้วยแล้ว

๔.๕ ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ พ.ศ. ....

ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ พ.ศ. .... (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคสอง มาตรา ๘ (๑๘/๑) และมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ดังต่อไปนี้

๔.๕.๑ สถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงาน แต่ไม่รวมถึงยานพาหนะที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงานสำหรับการขับเคลื่อน

๔.๕.๒ สถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย

ทั้งนี้ ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ดังกล่าวจะต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ปฏิบัติหน้าที่ภายในห้องควบคุมตลอดเวลาที่มีการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ตามที่กำหนด เช่น กรณีที่สถานประกอบการทางนิวเคลียร์นั้นมีเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัยที่กำลังเดินเครื่องอยู่ ๑ เครื่องปฏิกรณ์ ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์จำนวน ๒ คน ต่อ ๑ ห้องควบคุม เป็นต้น เว้นแต่การเปิดใช้ห้องควบคุมในช่วงดับเครื่องปฏิกรณ์แบบเย็น (cold shutdown) หรือช่วงเปลี่ยนเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ ต้องมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์อย่างน้อยสองคน

๔.๖ ร่างกฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสีสำหรับเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการมีไว้ในครอบครองหรือใช้ พ.ศ. ....

ร่างกฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสีสำหรับเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการมีไว้ในครอบครองหรือใช้ พ.ศ. .... (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗) ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคสอง มาตรา ๘ (๑๘) และมาตรา ๙๑/๑ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ

ความปลอดภัยทางรังสีเพื่อให้ผู้มีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีตามมาตรา ๒๖/๒ ต้องปฏิบัติ โดยกำหนดให้ความปลอดภัยทางรังสี หมายถึง การป้องกันประชาชนและสิ่งแวดล้อมจากความเสี่ยงทางรังสี และความปลอดภัยของสถานประกอบการหรือกิจกรรมใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงจากรังสี ทั้งที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามปกติและเกิดจากอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ใด ๆ อันอาจคาดหมายได้

ทั้งนี้ ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับความปลอดภัยทางรังสี ให้ผู้แจ้งการมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีตามมาตรา ๒๖/๒ ต้องปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้

๔.๖.๑ การดำเนินการด้านความปลอดภัยทางรังสี โดยต้องจัดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัยทางรังสี อุปกรณ์ เครื่องใช้ เช่น การจัดให้มีอุปกรณ์บันทึกปริมาณรังสีประจำตัวบุคคลที่เหมาะสมกับชนิดของรังสีที่เกิดขึ้นจากการใช้งาน

๔.๖.๒ สัญลักษณ์เตือนภัยจากรังสี เช่น ต้องติดตั้งเครื่องหมายสัญลักษณ์ทางรังสีที่เห็นได้ชัดเจนที่จุดทางเข้าพื้นที่ควบคุมและพื้นที่ตรวจตรา เครื่องกำเนิดรังสีและตำแหน่งอื่นที่เหมาะสม

๔.๖.๓ ผู้ปฏิบัติงานทางรังสี เช่น ห้ามไม่ให้บุคคลที่มีอายุต่ำกว่าสิบหกปี เข้าไปในพื้นที่ควบคุมและพื้นที่ตรวจตราหรือปฏิบัติงานใด ๆ เกี่ยวกับรังสี

๔.๖.๔ ชีตจำกัดปริมาณรังสี (dose limit) เช่น การควบคุมดูแลให้ผู้ปฏิบัติงานทางรังสี ได้รับรังสีน้อยที่สุดเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้อย่างสมเหตุสมผลตามมาตรฐานการปฏิบัติงานนั้น ๆ และต้องได้รับรังสีไม่เกินปริมาณที่กำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงนี้

๕. ความเห็นของคณะกรรมการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ได้ให้ข้อสังเกตไว้ในคราวที่มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกลับเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๖/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ ดังนี้ “ในการดำเนินการออกกฎกระทรวงตามร่างมาตรา ๒๖/๒ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติมีอำนาจกำหนดเครื่องกำเนิดรังสีอื่นนอกจากเครื่องกำเนิดรังสีตามมาตรา ๒๖/๑ เป็นเครื่องกำเนิดรังสีที่ผู้ดำเนินการไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๖ โดยให้แจ้งการครอบครองหรือใช้ต่อเลขธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ นั้น เห็นควรมีข้อสังเกตให้การออกกฎกระทรวงดังกล่าวจะต้องพิจารณาถึงเครื่องกำเนิดรังสีที่ใช้ประโยชน์ในงานด้านการศึกษาวิจัย ด้านการเกษตรกรรม ด้านการอุตสาหกรรมและด้านความมั่นคงปลอดภัย ทั้งนี้ เพื่อให้การกำกับดูแลเครื่องกำเนิดรังสีที่ใช้ประโยชน์ในงานด้านอื่นที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทางรังสีแก่ประชาชนและสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง อยู่ภายใต้ระบบการแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี และไม่เป็นภาระแก่ผู้ที่ครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีดังกล่าวเกินความจำเป็น” ซึ่งที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาและมีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตดังกล่าว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘) ทั้งนี้ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้นำข้อสังเกตดังกล่าวไปใช้ในการยกร่างกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๒๖/๑ วรรคหนึ่ง คือ ร่างกฎกระทรวงกำหนดเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการมีไว้ในครอบครองหรือใช้ พ.ศ. ....

๕.๒ ร่างกฎกระทรวงทั้ง ๖ ฉบับ ได้ผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการกฎหมายและการขับเคลื่อนให้ดำเนินการตามกฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๙) และได้ผ่านการพิจารณาและให้คำแนะนำโดยคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐) รวมทั้งได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๑) โดยสรุปได้ดังนี้

ร่างกฎกระทรวง	คณะกรรมการ กฎหมายและการ ขับเคลื่อนให้ดำเนินการ ตามกฎหมาย		คณะกรรมการพลังงาน นิวเคลียร์เพื่อสันติ		การรับฟังความคิดเห็น ทางเว็บไซต์สำนักงาน ปรมาณูเพื่อสันติ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนด เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการ มีไว้ในครอบครองหรือใช้ พ.ศ.	☒	☐	☒	☐	ไม่มีการคัดค้านใน หลักการ
๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและ ระยะเวลาการแจ้งการมีไว้ใน ครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิด รังสี พ.ศ.	☒	☐	☒	☐	ไม่มีการคัดค้านใน หลักการ
๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ ความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ.	☒	☐	☒	☐	ไม่มีการคัดค้านใน หลักการ
๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับ วัสดุนิวเคลียร์ พ.ศ.	☒	☐	☒	☐	ไม่มีการคัดค้านใน หลักการ
๕. ร่างกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์ นิวเคลียร์ พ.ศ.	☒	☐	☒	☐	ไม่มีการคัดค้านใน หลักการ
๖. ร่างกฎกระทรวงความ ปลอดภัยทางรังสีสำหรับเครื่อง กำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการมีไว้ใน ครอบครองหรือใช้ พ.ศ.	☒	☐	☒	☐	ไม่มีการคัดค้านใน หลักการ

/๖. ข้อเสนอ...

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาแล้วเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงออกตามความพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๖ ฉบับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ เมษินทรีย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

กลุ่มกฎหมาย

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๖ ๗๖๐๐ ต่อ ๓๔๐๖

โทรสาร ๐ ๒๕๖๒ ๐๑๑๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ wararat.p@oap.go.th